

**Propuneri de modificare ale AmCham România privind
Proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul
protecției consumatorilor**

28 Februarie 2023

#	Forma din proiect	Forma propusă	Motivare
1.	<p>9. După articolul 12 se introduce un nou articol, articolul 12¹, cu următorul cuprins:</p> <p>"Art. 12¹ (1) Consumatorii afectați de practicile comerciale incorecte au dreptul la măsuri de remediere pentru a se elimina toate efectele respectivelor practici incorecte, fără costuri, după cum urmează:</p> <p>a) înlocuirea, reducerea prețului sau încetarea contractului și restituirea contravalorii produsului sau serviciului, după caz;</p> <p>b) despăgubiri pentru prejudiciul suferit de consumator;</p> <p>c) în cazul în care se constată deficiențe în primele 30 de zile de la achiziția produsului sau serviciului, se dispune direct înlocuirea acestora.</p> <p>(2) Următoarele circumstanțe exemplificative sunt luate în considerare pentru stabilirea măsurilor de remediere prevăzute la alin. (1):</p> <p>a) gravitatea și natura practicii comerciale incorecte;</p>	<p>9. După articolul 12 se introduce un nou articol, articolul 12¹, cu următorul cuprins:</p> <p>"Art. 12¹ (1) Consumatorii afectați de practicile comerciale incorecte au dreptul la măsuri de remediere pentru a se elimina toate efectele respectivelor practici incorecte, fără costuri, după cum urmează:</p> <p>a) înlocuirea, reducerea prețului sau încetarea contractului și restituirea contravalorii produsului sau serviciului, după caz;</p> <p>b) despăgubiri pentru prejudiciul Nemodificat 17 suferit de consumator;</p> <p>c) în cazul în care se constată deficiențe în primele 30 de zile de la achiziția produsului sau serviciului, se dispune direct înlocuirea acestora.</p> <p>(2) Următoarele circumstanțe exemplificative sunt luate în considerare pentru stabilirea măsurilor de remediere prevăzute la alin. (1):</p> <p>a) gravitatea și natura practicii comerciale incorecte;</p>	<p>Materia produselor cu deficiențe (precum și remediile oferite consumatorilor) formează obiectul OUG 140/2021 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, care reglementează măsurile corective aplicabile în caz de neconformitate a bunurilor și garanțiile conferite consumatorilor. Această clauză se suprapune cu, și contravine, dispozițiilor tratate în PL-x nr. 80/2022 - Proiect de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 140/2021 privind unele aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri.</p> <p>Astfel, opinăm că prevederile în discuție formează deja obiectul unor reglementări legale, iar edictarea acestora în această manieră ar genera o suprapunere legislativă și chiar o supra legiferare care nu ar trebui fi permisă.</p>

	<p>b) prejudiciul suferit de consumator. (3) Măsurile prevăzute la alin. (1) nu înlătură aplicarea altor măsuri de remediere aflate la dispoziția consumatorilor, cum ar fi Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 140/2021 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 141/2021 privind anumite aspecte referitoare la contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale."</p>	<p>b) prejudiciul suferit de consumator. (3) Măsurile prevăzute la alin. (1) nu înlătură aplicarea altor măsuri de remediere aflate la dispoziția consumatorilor, cum ar fi Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 140/2021 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 141/2021 privind anumite aspecte referitoare la contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale."</p>	
2.	<p>„5¹. La articolul 14 se introduce un nou alineat, alin.(2), cu următorul cuprins: (2) Profesionistul are obligația să restituie sumele totale percepute în temeiul clauzelor constatate ca fiind abuzive conform art.13 alin.(1), inclusiv dobânzile și penalitățile, în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești pronunțate în temeiul alin.(1).”</p>	<p>„5¹. La articolul 14 se introduce un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins: (2) Profesionistul are obligația să restituie sumele totale percepute echivalentul prejudiciului suferit de consumator în temeiul clauzelor constatate ca fiind abuzive din contractele în curs de executare conform art.13 alin.(1), inclusiv dobânzile și penalitățile, în cuantumul prevăzut de instanță, la solicitarea consumatorului afectat, în termen de 30 de zile de la data primirii acestei solicitări rămânerii definitive a hotărârii judecătorești pronunțate în temeiul alin.(1).”</p>	<p>Propunem eliminarea alineatului sau reformularea după propunerea atașată.</p> <p>Obligația de retur a acestor sume, prevăzută cu caracter general în forma propusă de proiect, ar trebui limitată doar la contractele aflate în curs de executare. În practică, va fi aproape imposibil de executat din punct de vedere operațional în cazul clienților cu care relația contractuală a încetat până la data finalizării litigiului. Păstrarea datelor de contact ale acestor clienți ulterior încetării contractului, justificată doar de posibilitatea de a le returna eventuale sume în urma unei posibile hotărâri judecătorești, poate conduce, în anumite situații, chiar la încălcarea obligațiilor legale de prelucrare a datelor cu caracter personal.</p> <p>Mai pot să apară, de asemenea, situații în care creanțele au fost vândute, clienții au decedat, și-au schimbat datele de contact fără ca operatorul să fie înștiințat etc., situații în care, la fel, va fi aproape imposibilă identificarea și înștiințarea clienților pentru returnarea sumelor. Prin urmare, identificarea cu exactitate de către profesionist a tuturor clienților afectați nu este întotdeauna posibilă.</p> <p>Având în vedere și obligațiile de publicare a hotărârii judecătorești din restul proiectului de lege (a se vedea art. 13), un consumator ar putea afla cu ușurință dacă se încadrează în rândul celor afectați și ar trebui să efectueze doar niște demersuri minime (o simplă solicitare către profesionist, solicitare în care să își precizeze identitatea, să menționeze contractul și să transmită coordonatele unde să poată fi efectuat returul sumelor datorate) pentru recuperarea prejudiciului.</p>

		<p>În al doilea rând, este prevăzut un termen de 30 de zile pentru executarea acestei obligații, dar fără a se preciza ce se întâmplă dacă un consumator nu se prezintă pentru a ridica sumele de bani care i s-ar cuveni. De aceea considerăm mai potrivit ca acest termen să fie calculat de la data solicitării clientului, în acest fel existând mult mai multă claritate în acest proces.</p> <p>Formularea „sumele totale percepute în temeiul clauzelor constatate ca fiind abuzive” este de natură să creeze confuzie în interpretarea textului. Pot exista situații în care sumele percepute să fie mai mari decât prejudiciul suferit de consumator, iar alte ori clauzele abuzive pot genera un prejudiciu chiar în absența unor sume încasate de profesionist. Quantumul prejudiciului este necesar a fi stabilit de către instanță, iar calcularea despăgubirilor trebuie să se facă prin raportare la existența prejudiciului, care va trebui demonstrat de către consumator.</p> <p>Referirea făcută la existența dobânzilor și penalităților este excesivă. Existența dobânzilor și penalităților nu trebuie să fie considerată având legătură directă cu inserarea clauzelor abuzive, ci impunerea acestora trebuie să vizeze conduita culpabilă a profesionistului de a nu plăti la timp despăgubirile stabilite prin hotărâre. Sigur, în cazul în care profesionistul nu își îndeplinește obligația impusă de instanță, consumatorul este îndreptățit la penalități pe care le va pute solicita potrivit regulilor prevăzute în dreptul comun.</p> <p>Formularea “sumele totale percepute în temeiul clauzelor constatate ca fiind abuzive” este de natură să creeze confuzie în interpretarea textului. Pot exista situații în care sumele percepute să fie mai mari decât prejudiciul suferit de consumator, iar alte ori clauzele abuzive pot genera un prejudiciu chiar în absența unor sume încasate de profesionist. Quantumul prejudiciului este necesar a fi stabilit de către instanță, iar calcularea despăgubirilor trebuie să se facă prin raportare la existența prejudiciului, care va trebui demonstrat de către consumator.</p> <p>Referirea făcută la existența dobânzilor și penalităților este excesivă. Existența dobânzilor și penalităților nu trebuie să fie considerată având legătură directă cu inserarea clauzelor abuzive, ci impunerea acestora trebuie să vizeze conduita culpabilă a profesionistului de a nu plăti la timp despăgubirile stabilite prin hotărâre. Sigur, în cazul în care profesionistul nu își îndeplinește</p>
--	--	---

			<p>obligația impusă de instanță, consumatorul este îndepțatit la penalități pe care le va pute solicita potrivit regulilor prevăzute în dreptul comun.</p>
3.	<p>5. La art. II după pct. 16 se introduce un nou punct, pct. 16¹, cu următorul cuprins:</p> <p>16¹. După articolul 17, se introduc două noi articole, art. 18 și 19, cu următorul cuprins:</p> <p>“Art. 18. (1) În vederea eliminării practicilor comerciale incorecte cu privire la dublul standard, comercianții au obligația de a comunica, la solicitarea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, baza de date cu etichetele produselor comercializate și folosite la nivel European.</p> <p>(2) Refuzul comerciantului de a furniza informațiile solicitate de către Autoritate, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei.</p> <p>(3) Autoritatea implementează baza de date cu etichetele produselor în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a legii de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.58/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul protecției consumatorilor.</p> <p>Art. 19. În vederea implementării bazei de date cu etichetele produselor prevăzute la art.18, Guvernul va asigura suma de 10 milioane lei, prin suplimentarea bugetului Autorității</p>	<p>5. La art. II după pct. 16 se introduce un nou punct, pct. 16¹, cu următorul cuprins:</p> <p>16 1. După articolul 17, se introduc două noi articole, art. 18 și 19, cu următorul cuprins:</p> <p>“Art. 18. (1) În vederea eliminării practicilor comerciale incorecte cu privire la dublul standard, comercianții au obligația de a comunica, la solicitarea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, baza de date cu etichetele produselor comercializate și folosite la nivel European.</p> <p>(2) Refuzul comerciantului de a furniza informațiile solicitate de către Autoritate, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei.</p> <p>(3) Autoritatea implementează baza de date cu etichetele produselor în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a legii de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.58/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul protecției consumatorilor.</p> <p>Art. 19. În vederea implementării bazei de date cu etichetele produselor prevăzute la art.18, Guvernul va asigura suma de 10 milioane lei, prin suplimentarea bugetului Autorității Naționale pentru Protecția</p>	<p>În practică, o astfel de reglementare ar presupune ca orice comerciant, indiferent de dimensiuni, să dispună, în orice moment, de o bază de date cu etichete la zi din fiecare stat membru UE pentru fiecare produs comercializat (inclusiv sortimentație diferită). Dincolo de faptul că dimensiunea efortului este uriașă în raport cu scopul urmărit dacă se implementează în manieră punctuală doar în România, prin intermediul comercianților, în practică, apar o serie de elemente care fac imposibilă aplicarea efectivă. Spre exemplu, în cazul importului de produse din afara UE prin intermediul unor importatori diferiți în fiecare stat membru, va fi imposibil de identificat informația în cauză – în timp ce comerciantul din România va solicita importatorului/distribuitorului cu care are o relație comercială directă să îi pună la dispoziție și etichetele din celelalte state, acela nu va avea la dispoziție niciun instrument legal prin care să le obțină pentru că nu are nicio relație cu ceilalți importatori din alte state UE.</p> <p>Omisiunea furnizării acestor informații ar putea determina angajarea răspunderii comerciantului român pentru o faptă care nu i se impută.</p> <p>O altă problemă în cazul multinaționalelor este faptul că echipele din România nu au acces la toate ambalajele produselor din alte țări. Etichetele sunt clasificate pe clustere, având limba de circulație a mai multor țări, clustere care pot fi modificate (singurele ambalaje asupra cărora există vizibilitate sunt cele pentru România/din clusterelor din care face parte România). De asemenea, pe lângă ambalajele inițiale pot interveni modificări ale informațiilor prin procese de etichetare, etichete produse în funcție de specificul proiectului și asupra cărora nu avem un overview general (de exemplu, pentru a le putea comunica autorității). Comercianții din România nu ar trebui să fie răspunzători pentru faptul că nu au reușit să colecteze și să ofere autorității datele privind etichetele, având în vedere faptul că nu există aceasta obligație de a furniza date privind etichetele la nivel european.</p> <p>Chiar și pentru acele produse unde informațiile ar fi disponibile, colectarea și procesarea tuturor informațiilor, cu actualizarea la zi, este un efort logistic imens pentru comercianți indiferent de dimensiunea lor (majoritatea au cel</p>

<p>Naționale pentru Protecția Consumatorilor”.</p>	<p>Consumatorilor”.</p>	<p>puțin sute de produse în ofertă).</p> <p>Prin comparație, atingerea aceluiași scop s-ar putea îndeplini complet și cu mult mai puține resurse prin intermediul unei baze de date la nivelul Uniunii Europene, cu contribuția tuturor statelor membre.</p> <p>Mai mult, din informațiile noastre, ANPC a demarat un dialog cu Comisia Europeană (DG Justiție și Consumatori) cu privire la mijloacele de consolidare a coordonării între autoritățile naționale împotriva comercianților care încalcă legislația privind protecția consumatorilor, cu accent pe asigurarea respectării Directivei privind practicile comerciale neloiale, astfel cum a fost modificată. Ca parte a acestei inițiative, Comisarul european pentru justiție Didier Reynders i-a transmis o scrisoare de răspuns domnului președinte ANPC Horia Constantinescu, scrisoare în care și-a exprimat convingerea că se pot obține beneficii maxime prin creșterea utilizării sistemelor disponibile în prezent – Safety Gate/RAPEX pentru produsele nealimentare periculoase, RASFF pentru alimente și furaje sau rețeaua de cooperare pentru protecția consumatorilor (CPC). De asemenea, Centrul Comun de Cercetare (JRC) al Comisiei examinează deja posibilitatea utilizării diferitelor soluții pentru tehnologia informației și comunicațiilor pentru a monitoriza apariția unor practici de „dublă calitate”, primele rezultate ale acestui exercițiu fiind așteptate în prima parte a anului 2023.</p> <p>Modificarea legislativă propusă pune în sarcina operatorilor economici o serie de prevederi de acces la informații care sunt rezolvate prin mecanisme existente deja la nivelul UE având în vedere această obligație a CPA-urilor de a se sprijini reciproc în baza Regulamentului CPC.</p> <p>Înțelegând că una dintre ideile prezentate de ANPC în schimbul său cu Comisia pentru a consolida schimbul transfrontalier de informații privind comerțanții care ar putea fi implicați în practici de dublu standard este construirea unei astfel de baze de date comune la nivelul UE cu informațiile disponibile pe etichetele produselor, o vedem ca singură formulă care poate fi funcțională la nivelul Pieței Unice prin comparație cu un sistem paralel național, bazat pe obligații disproporționate și uneori imposibil de îndeplinit impuse comercianților.</p> <p>În plus, „Considerentul 53 din Directiva (UE) 2019/2161 subliniază că</p>
--	-------------------------	--

		<p>comercianții care diferențiază versiunile bunurilor lor ca urmare a unor factori legitimi și obiectivi ar trebui în continuare să informeze consumatorii cu privire la aceasta. În timp ce metoda de furnizare a acestor informații este lăsată la latitudinea comercianților, considerentul prevede că, în general, comercianții ar trebui să dea prioritate altor metode decât inscripționarea pe etichete. <u>Astfel de alte mijloace pot fi informații la sediul comerciantului cu amănuntul/pe interfețe de vânzare online, pe site-uri ale produselor (care ar trebui să fie ușor și direct accesibile, de exemplu prin scanarea unui cod QR de pe ambalaj) sau în cadrul publicității produsului.</u> Prin urmare, verificarea etichetelor nu este suficientă pentru a stabili dacă un comerciant realizează o practică comercială incorectă privind dublu standard, și nici dacă fapta sa este justificată de factori legitimi și obiectivi.</p> <p>Textul dispoziției propuse face trimitere la obligația comercianților, însă comercializarea este „o noțiune largă care include atât prezentarea bunurilor pe ambalajul lor, publicitatea aferentă și promoțiile, cât și vânzarea bunurilor către consumatori.” Astfel, potrivit prevederilor introduse, această obligație poate reveni oricăror tipuri de comercianți, cum ar fi producători, distribuitori sau vânzători cu amănuntul, ceea ce ar putea duce la situații excesive și disproporționate în practică. De exemplu, comercianților cu amănuntul li s-ar putea solicita să transmită autorității informații pe care nu le dețin, asupra cărora nu au control, și pe care nu le pot verifica din perspectiva corectitudinii sau veridicității, astfel de baze de date aparținând ca regulă producătorilor.</p> <p>Directiva privind practicile comerciale incorecte impune o armonizare completă, iar astfel de obligații suplimentare introduse în legislația națională ar putea să contravină principiului armonizării uniforme. Astfel, potrivit Orientărilor Comisiei: „DPCN se bazează pe principiul armonizării complete. În vederea eliminării obstacolelor din calea pieței interne și pentru a spori securitatea juridică atât pentru consumatori, cât și pentru întreprinderi, aceasta stabilește un cadru de reglementare uniform de armonizare a normelor naționale. În consecință, DPCN stabilește că statele membre nu pot să adopte norme mai stricte decât cele prevăzute de directivă, nici chiar pentru a asigura un nivel mai ridicat de protecție a consumatorilor, cu excepția cazului în care directiva însăși permite acest lucru.”</p> <p>Nu în ultimul rând, o astfel de măsură este de natură a descuraja introducerea</p>
--	--	--

		<p>de noi produse pe piața română. Mai mult, măsura propusă este excesivă, încălcând principiul fundamental al proporționalității, impunând costuri semnificative pentru a fi implementată, toate acestea ajungând a se reflecta prin efecte negative asupra bunăstării consumatorilor.</p> <p>Sușținem eliminarea acestui articol motivat de faptul că, prin folosirea termenului de „comerciant”, așa cum aceasta este definit la art. 2 lit. b) din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, se înțelege că această obligație subzistă și distribuitorilor-vânzători, situație pe care o considerăm incompatibilă cu legislația în vigoare în acest moment, respectiv, în principal cu art. 8 din Regulamentul (UE) nr. 2011/1169.</p>
--	--	---